

Дело C-112/24

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

12 февруари 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Sąd Najwyższy (Полша)

Дата на акта за преюдициално запитване:

11 януари 2024 г.

Молител:

L.S.

Предмет на главното производство

Искане на защитника на съдия от sąd rejonowy (районен съд, Полша) да се провери дали определен съдия от Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша, наричан по-нататък „Върховният съд“), член на състава, който разглежда дисциплинарно дело срещу съдията от районния съд, отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

- 1 Въпрос дали така както е предвидена в националното право, проверката за независимост и безпристрастност на съдиите е в съответствие с правото на Съюза, и в частност с член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС във връзка с член 47, първа и втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз; запитването е отправено на основание член 267 ДФЕС

Преюдициални въпроси

I. Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз във връзка с член 47 [първа и втора алинея] от Хартата на основните права на Европейския съюз да се тълкува в смисъл, че:

1) в особеното производство, в което по искане на страна по делото проверява дали даден съдия от Върховния съд, определен за член на решаващия съдебен състав по дисциплинарно дело срещу съдия от общите съдилища, отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, Върховният съд е длъжен служебно да провери дали решаващият състав по делото, определен с жребий измежду всички съдии във Върховния съд, също представлява съд, „предварително създаден със закон“;

2) ако искането да се провери дали даден съдия от Върховния съд отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, е обосновано с твърдението, че този съдия е бил назначен на длъжността по (фундаментално) порочна процедура за назначаване, то в решаващия състав по това искане, формиран от петима съдии, избрани с жребий измежду всички съдии във Върховния съд, не могат да участват съдии от Върховния съд, които са били назначени по същата порочна процедура за назначаване, тъй като подобен състав на Върховния съд не може да се разглежда като независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон;

3) ако по дело за проверка дали даден съдия от Върховния съд, определен за член на съдебния състав (който разглежда дисциплинарното дело срещу съдия от общите съдилища), отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, някоя от страните посочи, че поради участието на този съдия от Върховния съд във (фундаментално) порочна процедура за назначаване на тази длъжност определеният състав на съда не отговаря на изискванията за независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон, то тогава за произнасянето по това искане — за проверка дали въпросният съдия от Върховния съд отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност — вече не е необходимо да се преценява, както изисква националното право, какво е било поведението на този съдия след назначаването му на съдийска длъжност и какво е естеството на дисциплинарното дело, а следователно въпреки че в това искане не са посочени обстоятелства относно поведението на този съдия след назначаването му на съдийска длъжност във Върховния съд, това не е основание за отхвърляне на искането съгласно националното право (член 29, параграф 10 от Закона от 8 декември 2017 г. за Върховния съд)[?]

- При утвърдителен отговор на въпроса по точка I, подточка 2):

II. Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз във връзка с член 47 [първа и втора алинея] от Хартата на основните права на Европейския съюз да се тълкува в смисъл, че:

съдия, който е член на решаващия състав по делото за проверка дали даден съдия от Върховния съд (определен за член на състава по дисциплинарното дело срещу съдия от общите съдилища) отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, може, първо, да направи искане за отстраняване от разглеждането на делото на друг съдия (или съдии) от

избраните с жребий измежду всички съдии във Върховния съд, който е бил назначен на съдийска длъжност във Върховния съд по (фундаментално) порочна процедура за назначаване, което изключва възможността съдът с негово (тяхно) участие да се разглежда като независим и безпристрастен съд, създаден със закон, и второ, да изиска това искане да не бъде разглеждано от съдия, който също е бил назначен на съдийска длъжност във Върховния съд по подобна порочна процедура за назначаване[?]

III. Ако споменатото в точка II искане бъде оставено без разглеждане (с определение на националния съд), може ли направилият го съдия да откаже да заседава по делото за проверка дали даден съдия от Върховния съд отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, или все пак е длъжен да участва в постановяването на съдебния акт и да остави на грижата на страната да реши дали евентуално да го обжалва като постановено в нарушение на правото ѝ делото да бъде разгледано от съд, който отговаря на изискванията по член 19, параграф 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз[?]

IV. В контекста на член 19, параграф 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз и член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз, за незаконността на формирането на решаващия съдебен състав по делото за проверка дали даден съдия от Върховния съд отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, има ли значение обстоятелството, че в петчленния състав само един от съдиите е бил назначен по (фундаментално) порочна процедура за назначаване на съдийска длъжност във Върховния съд, тоест възможно ли е в такъв случай все пак да продължи производството и да се постанови съдебен акт, доколкото по отношение на мнозинството от членовете на определения състав не е налице проблемът с порочността на назначенията на съдии във Върховния съд[?]

Цитирани разпоредби от общностното право

Договор за Европейския съюз, член 4, параграф 3, член 6, параграф 1, член 19, параграф 1, втора алинея

Договор за функционирането на Европейския съюз, член 2, параграфи 1 и 2 и член 267

Харта на основните права, член 47, първа и втора алинея

Цитирана практика на Съда

решение от 19 ноември 2019 г., А. К. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (С-585/18, С-624/18 и С-625/18, EU:C:2019:982) (наричано по-нататък „решение А. К.“)

решение от 29 март 2022 г., Getin Noble Bank (C-132/20, EU:C:2022:235)

решение от 21 декември 2023 г., Krajowa Rada Sądownictwa (Оставане на съдийска длъжност) (C-718/21, EU:C:2023:1015)

решение от 1 юли 2008 г., Chronopost и La Poste/UFEX и др. (C-341/06 P и C-342/06 P, EU:C:2008:375)

решение от 24 юни 2019 г., Popławski (C-182/17, EU:C:2019:530)

решение от 29 юли 2019 г., Торубаров (C-556/17, EU:C:2019:626)

решение от 22 май 2003 г., Connect Austria (C-462/99, EU:C:2003:297)

решение от 2 юни 2005 г., Koppensteiner (C-15/04, EU:C:2005:345)

решение от 6 октомври 2021 г., W.Ż. (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси на Върховния съд — Назначаване) (C-487/19, EU:C:2021:798)

Практика на Европейския съд по правата на човека

решение от 22 юли 2021 г., Reczkowicz с/у Полша

решение от 3 февруари 2022 г., № 1469/20, Advance Pharma sp. z o.o. с/у Полша

решение от 1 декември 2020 г., № 26374/18, G. Astradsson с/у Исландия

решение от 7 май 2021 г., № 4907/18, Xero Flor sp. z o.o. с/у Полша

решение от 8 ноември 2021 г., № 49868/19 и 57511/19, Dolińska-Ficek и Ozimek с/у Полша

Цитирани националноправни разпоредби

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Конституция на Република Полша), член 45, параграф 1

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Закон за Върховния съд от 8 декември 2017 г.), член 10, параграф 1, член 29, параграфи 4, 5, 6, 8, 9, 10, 15, 17, 18, 21, 24, член 22а, параграф 1, член 26, параграфи 2, 3, 4, член 73, параграф 1

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Закон от 27 юли 2001 г. за устройството на общите съдилища), член 128

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Закон от 6 юни 1997 г. — Наказателно-процесуален кодекс), член 30, параграфи 1 и 2, член 41, параграф 1, член 42, параграф 1, член 534, параграфи 1 и 2

Кратко представяне на фактическата обстановка и главното производство

Фактите по делото в голямата си част се припокриват с фактите по дело С-96/24 и дело С-103/24, а в останалата си част са аналогични на тях.

Кратко изложение на мотивите за запитването

В по-голямата си част мотивите на преюдициалното запитване са идентични с мотивите на запитванията по дела С-96/24 и С-103/24, а в останалата си част са аналогични на тях.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ